

หมาเฝ้าบ้าน

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหารธรรม วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๘

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : เรื่อง “การเฝ้าจิต”

กราบนมัสการพระอาจารย์ครับ กระผมเคยฟังบรรยายของหลวงปู่ดูลย์ทางยูทูบ บรรยายโดยลูกศิษย์ของท่าน ฟังแล้วดูเหมือนว่าทำง่าย แต่ยากมาก และยังมีข้อสงสัยอยู่ จึงขอ รบกวนถามพระอาจารย์ดังนี้ครับ

๑. ในขณะที่ผมดูจิตนั้นจะมีผลตามคุณสมบัติที่เกิดขึ้น ควรแก้อย่างไรครับ

๒. ผลที่เกิดจากการดูจิตนั้นทำให้เราสามารถดับอารมณ์ความรู้สึกได้เร็วขึ้นใช่ไหมครับ

๓. ในขณะที่ดูจิต เกิดความว่างขึ้น ความว่างนี้ก็ยังเป็นไตรลักษณ์อยู่ใช่ไหมครับ จาก เหตุคือการดูจิตและผลการรู้ทันจิต รู้ทันอารมณ์ได้เร็วขึ้น นี่เป็นการปฏิบัติภาวนาที่ถูกต้องใช่ ไหมครับ ขอพระอาจารย์เมตตาด้วย

ตอบ : ผิดหมด

ถูกต้อง ถูกต้องอะไร มันไม่ถูกต้อง มันไม่ถูกต้องเพราะอะไร เพราะว่าเราจะพูดถึงนะ เพราะว่าคำถามเริ่มต้นบอกว่า “กราบนมัสการท่านอาจารย์ กระผมได้ฟังบรรยายของหลวงปู่ ดูลย์โดยผ่านทางยูทูบ บรรยายโดยลูกศิษย์ของท่าน”

ถ้าพูดถึงว่าหลวงปู่ดูลย์ฯ เราไม่สงสัยในหลวงปู่ดูลย์เลย เพราะคนเป็น คนเป็นท่านบอก คำว่า “จิตของท่านๆ” เพราะ “หลวงปู่ฝากไว้” ในหนังสือของหลวงปู่ดูลย์ ท่านพูดถึงการดูจิต ท่านพูดชัดเจนมาก เพราะคำว่า “ดู” ของท่านคือดูด้วยปัญญา คือดูด้วยปัญญาอบรมสมาธิ คือ ดูด้วยสติด้วยปัญญา ไม่ใช่ดูเพ่งอย่างพวกเรา

ที่นี้พอบอกว่า บรรยายโดยลูกศิษย์ของท่าน

แล้วบรรยายโดยใครละ บรรยายโดยลูกศิษย์ของท่าน ก็ที่เราศึกษา พระเจ้าศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ ๙ ประโยคกัน นี่คือการศึกษาวงวิชาการ คือจบแล้ว ๙ ประโยคกัน เวลาเขาจบ ๙ ประโยคแล้วเขาไปทำอะไรกันต่อ เขาทำอะไรกันต่อ

แต่เวลาหลวงปู่มัน ครูบาอาจารย์ของเราท่านศึกษาโดยการประพฤติปฏิบัติของท่าน ชีวิตของท่านตั้งแต่เริ่มต้น เห็นไหม คุณสิ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านเกิดในป่า เกิดที่สวนลุมพินี ท่านตรัสรู้ในป่า เวลาชีวิตของท่านอยู่ในป่า แล้วเวลาเผยแผ่ไปๆ ก็แล้วแต่กิจนิมนต์ เวลาท่านจะนิพพานก็ไปนิพพานในสวนของมัลลกะศัตริย์ นี่ไง ชีวิตเกิดในป่า อยู่ท่ามกลางในป่า อยู่เป็นหลักเป็นเกณฑ์

ที่นี้พอศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจบมา ๙ ประโยค ๑๐ ประโยค แล้วทำอะไรต่อ เผยแผ่ธรรม ชี้เครื่องบินรอบโลกไปทัศนศึกษา แล้วมันได้อะไรขึ้นมา

เวลาหลวงตาท่านพูดนะ ไปเผยแผ่ธรรมๆ เอาธรรมะไปเผยแผ่หรือเอากิเลสไปเผยแผ่ คนที่มีเจตนาตั้งใจทำดี มี เราเข้าใจว่ามี แต่ถ้ามีขึ้นมา คุณสิ เวลาไปเผยแผ่ทางยุโรปต่างๆ เขาต้องการสมาธิ เขาต้องการทำความสงบ เขาต้องการข้อเท็จจริง การศึกษาเดี๋ยวนี้ใครก็ศึกษาได้

ฉะนั้นบอกว่าฟังธรรมของหลวงปู่ดูเลย

คำว่า “หลวงปู่ดูเลย” สาธุ ยกครูบาอาจารย์ท่านไว้ ที่นี้คำว่า “หลวงปู่ดูเลย” หลวงปู่ดูเลยถูก แต่ความหมายของหลวงปู่ดูเลยท่านพูดกระชับ คำว่า “กระชับ” การดูจิต เพราะใน “หลวงปู่ฝากไว้” ในธรรมะของหลวงปู่ดูเลยท่านจะเขียนคำว่า “รู้” หรือ “ดู” เป็นตัวใหญ่ๆ คือท่านจะเขียนอักษรมาธรรมดา แต่พอดูหรือรู้ ท่านจะขยายเป็นตัวใหญ่ คำว่า “ตัวใหญ่” คือไม่ใช่ดูธรรมดา ไม่ใช่ดูไม่ใช่รู้ธรรมดาแบบเราๆ คำว่า “ดู” คำว่า “รู้” ดู รู้ แบบความเป็นจริงไง

ฉะนั้น แล้วบอกว่าบรรยายโดยลูกศิษย์นี่ไปเลย เพราะลูกศิษย์ของท่าน ลูกศิษย์ของท่านมหาศาล แล้วลูกศิษย์มันไม่รู้จริงเห็นจริง มันก็อ้าง อ้างว่าเป็นของหลวงปู่ดูเลย ทุกคนก็อ้างว่าหลวงปู่ดูเลย เหมือนสุนัขห่มหนังเสือ เห็นไหม เอาเสือมาห่มตัวเองไว้ แล้วก็คิดว่าตัวเองเป็น

เสีย เหาออกมาก็เป็นสุนัขยังคำ แต่ถ้ามันเป็นเสียนะ เขาไม่ต้องห่ม มันเป็นข้อเท็จจริงของเขา ถ้ามันเป็นความจริงใจ

ทีนี้คำว่า “การเฝ้าดูจิตๆ” เขาว่าอย่างที่ทำมาถูกไหม

ผิด เพราะการดูของหลวงปู่ดูเลยมันดูแบบหลวงตาที่หลวงตาท่านเทศน์สอนคือปัญญาอบรมสมาธิ ถ้าการดูของหลวงปู่ดูเลยนะ เป็นปัญญาอบรมสมาธิ คือใช้ปัญญาอบรมสมาธิ แล้วถ้าบริหารมพุทธโธ หลวงปู่ดูเลยสอนพุทธโธ บางคราวท่านก็ให้ทำพุทธโธ แต่ด้วยความถนัดของท่าน ท่านพูดถึงว่า ที่นี้ท่านใช้คำกระชับว่า “ดู” ดูคือดูแบบผู้บริหารจัดการ ดูแบบผู้อำนวยการโครงการ ต้องของประมาณ ต้องมีบุคลากร ต้องมีโครงการทำทุกอย่างมันถึงจะเป็นอะไร

ไอ้ของเราดูแบบภารโรง คอยแลกบัตรอยู่หน้าสำนักงานนะ ไอ้ดูอย่างนี้มันไม่มีประโยชน์หรอก อย่างนี้เขาเรียกว่าหมาเฝ้าบ้าน

ดูหมาเฝ้าบ้านสิ หมาเฝ้าบ้านนะ ดูสิ อย่างที่ว่าถ้าพูดถึงเขาเป็นยาม เขาดูแลความปลอดภัย มันเป็นเรื่องใหม่ ก็เป็น เป็นประโยชน์ในการรักษาความปลอดภัย แต่ถ้าในองค์กรนั้น ผู้อำนวยการองค์กรนั้น งบประมาณในองค์กรนั้น บุคลากรในองค์กรนั้น โครงการนั้น ใครเป็นคนบริหารจัดการ นั่นนะมันถึงให้องค์กรนั้นมีข้อเท็จจริงตามองค์กรนั้น ยามก็เป็นบุคลากรคนหนึ่ง เป็นบุคลากรส่วนหนึ่ง

ไอ้นี้ก็เหมือนกัน หมาเฝ้าบ้าน หมาเฝ้าบ้านมันเห่านะ มันดูแลนะ มันซื้อสัตย์กับเจ้านายมันนะ มันก็เป็นประโยชน์ของมันนะ แต่หมาไม่ใช่เราใช่ไหม ดูจิตๆ จิตของใคร มันจะเป็นหมาเฝ้าบ้านใช่ไหม

ถ้ามันเป็นความเป็นจริงนะ ถ้าความเป็นจริง สิ่งที่เป็นจริงมันจะต้องมีสติมีปัญญา เพราะว่าสมัยหลวงปู่ดูเลย เรารู้ เวลาดูจิต ทุกคนจะไปรายงานท่าน ท่านบอกผิดทุกที การดูจิตของหลวงปู่ดูเลย ถ้าหลวงปู่ดูเลยยังมีชีวิตอยู่นะ ท่านสอนอย่างนี้จริงๆ แล้วก็ให้กลับไปดู กลับไปรักษาไปดูแล แล้วเวลาไปหาท่าน ท่านจะบอกไม่ใช่ๆ หลวงปู่ดูเลยที่จะบอกว่าไช้เนี่ยน้อยมาก ท่านจะให้ดูบาย แล้วทุกคนเข้าไป เข้าไม่ถึง เวลาหลวงปู่ดูเลยอยู่ มันไม่เป็นอย่างนี้

ตอนนี้พูดถึง เวลาบอกว่า พังบรรยายธรรมของหลวงปู่ดูเลยโดยผ่านลูกศิษย์ๆ

แล้วลูกศิษย์ถ้ามีความรู้จริงนะ เขาอธิบายแล้วมันจะเข้าใจ นี่พูดถึงนี้อารมณ์ภทนะ ยังไม่เข้าปัญหาเลย

ปัญหา “๑. ขณะที่ผมดูจิตนั้นจะมีผลตามดูนิมิตที่เกิดขึ้น ควรแก้ยังไงได้”

นี่หมาเฝ้าบ้าน หมาเฝ้าบ้านนะ เวลาหมาเฝ้าบ้าน เวลามีคนมา มันจะเห่า ถ้ามีรถมา มันจะวิ่งตามไปเลย นี่ก็เหมือนกัน ขณะที่ดูจิตนี้มันผลอดูนิมิต มันก็ส่งออกไป มันตามไปไง หมาเฝ้าบ้านไง

คำว่า “ดูจิตๆ” เขาดูการเกิดดับ เขาต้องดู การเกิดดับคืออะไร คือความคิด ความคิดเกิดจากอะไร เกิดจากจิต ถ้าความเกิดดับแล้วมันจะเข้าไปสู่จิต นี่เวลาหลวงปู่ดูลย์สอน ท่านสอนอย่างนี้ คิดเท่าไรก็ไม่รู้ ต้องหยุดคิด แต่การหยุดคิดนั้นก็ต้องใช้ความคิด การดูก็ต้องมีสติปัญญาดูแลรักษานะ นี่ถ้ามันเอาข้อเท็จจริง

ที่มันอยู่ที่เด็กหรือผู้ใหญ่ ถ้าเด็กมันดูมันก็ดูแบบยามนะ มันบอกว่าของมันๆ เหมือนหมาเลย หมามันเฝ้าบ้านอยู่ อยู่หน้าบ้าน ทรัพย์สินสมบัติในบ้านมหาศาลเลย หมามันเป็นของมันไหม ถ้ามันเอามันก็เอาอาหารเท่านั้นละ หมามันต้องการอาหาร ต้องการให้เจ้านายซื้อได้ กรอกให้มันกิน แต่แก้วแหวนเงินทองมันไม่รู้จักหรอก นี่ถ้าหมาเฝ้าบ้าน ถ้าหมาก็สัญชาตญาณของมัน มันรักเจ้าของ แต่ทรัพย์สินสมบัติในบ้านนั้นมันไม่รู้จัก นี่ก็เหมือนกัน ดูจิตๆ ดูอย่างไร ดูอย่างไร

แต่ถ้าเราใช้ปัญญาอบรมสมาธินะ ใช้ปัญญา ดู ใช้ปัญญา เพราะความคิดมันก็เกิดจากจิต ใ้ปัญญาๆ ก็เกิดจากจิต ถ้าปัญญาเกิดจากจิต มีสติปัญญา มันก็ไล่เข้าไปเป็นปัญญาอบรมสมาธิ หลวงตาท่านใช้คำว่า “ปัญญาอบรมสมาธิ” ถ้าปัญญาอบรมสมาธิมันก็เป็นสมณะ มันเป็นสมณะเพราะจิตมันหยุดไป “คิดเท่าไรก็ไม่รู้ ต้องหยุดคิด” หยุดคิดของหลวงปู่ดูลย์นั้นนะ ต้องหยุดคิด ต้องใช้ปัญญา “คิดเท่าไรก็ไม่รู้ ต้องหยุดคิด แต่ก็ต้องใช้ความคิด”

“จิตส่งออกทั้งหมดเป็นสมุทัย ผลของมันเป็นทุกข์ ดูจิตๆ จนจิตเห็นอาการของจิต”

ตอนที่จิตเห็นอาการของจิต จิตเห็นอาการของจิต จิตสงบแล้วเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง มันถึงจะเป็นอริยสัจ

“จิตเห็นจิตเป็นมรรค ผลของการที่จิตเห็นจิตเป็นนิโรธ”

เขาไม่ได้ไปดูนิมิต เขาเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นตามความเป็นจริงใจ

ที่นี้เข้าคำถามที่ ๑. “ในขณะที่ผมดูจิตนั้นจิตมันเผลอดูนิมิตไปเกิดขึ้น ควรแก้ไขอย่างไร”

นิมิต ถ้าพูดถึงใช้ปัญญาอบรมสมาธิ ใช้ปัญญาอบรมสมาธิ ถ้าใช้ปัญญาใช้ใหม่ นิมิตคืออะไร ใครเป็นคนเห็นมัน แล้วเห็นเป็นประโยชน์อะไร หลวงปู่ดูลย์ท่านสอนอย่างนี้ไง การดูการรักษาคือดูดูแลอย่างนี้ ดูดูแลแบบเจ้าของบ้าน

เจ้าของบ้านนะ ไซ้ มีหมาเฝ้าบ้าน มีหมาอยู่หน้าบ้าน หมาอยู่ในบ้านก็ได้ อยู่หน้าบ้านก็ได้ หมาก็คือหมา หมามันก็ซื่อสัตย์กับเจ้าของมัน หมามันก็เป็นยามคอยเฝ้าเมื่อมีคนแปลกหน้าเข้ามา แต่ทรัพย์สินสมบัติ ของในบ้านเรามีค่าไม่มีค่า เราเป็นคนรู้นะ ของที่มีค่า เอกสารที่มีค่า ความสำคัญ เราจะเก็บรักษาอย่างใด นี่ไง ถ้ามันรู้ เราเก็บทุกอย่างเรียบร้อยแล้วมันก็ปลอดภัย มันก็สบายใจไซ้ใหม่ มันก็เป็นสมาธิใจ

ถ้าเราเก็บดูแลรักษาอย่างดี เข้าขึ้นมา หายหมดเลย เอกสารก็หาย ทุกอย่างก็หาย ว่างหมดเลย ดูจิตจนว่างเลย ถ้าพอเข้าใจได้ โทษหมา หมาเฝ้าเฝ้าบ้านไม่ดี เฝ้าเฝ้าบ้านอย่างไรให้ขโมยเข้ามาลัก นี่ไปโทษหมา โทษเขาไปหมดเลย เพราะไม่ใช่ปัจจัยตั้ง ไม่ใช่สันตภิสุทธิโก ไม่ใช่การปฏิบัติเพื่อเรา ไม่ใช่การปฏิบัติด้วยความเป็นจริง

นี่ไง ดูจิตๆ ดูอย่างไร

นี่พูดถึงว่า ถ้าลูกศิษย์เขามาอธิบายก็ฟังไป พอฟังไปแล้วเป็นอย่างนี้ คือการปฏิบัติมันปฏิบัติง่าย ถ้าการทิ้งๆ ขว้างๆ นี่ง่ายหมด คนเราลูกหลานโตมาไม่ต้องมีการศึกษา ให้มันโตมาเลย เดี่ยวพ่อแม่จะเลี้ยงทั้งชีวิต โอ้โฮ! มันมีความสุขของมันนะ

แต่ถ้าคนที่มิปัญญาละ เขาส่งลูกไปเรียนเมืองนอก ๖ ขวบ ๗ ขวบ ขึ้นเครื่องบินไปคนเดียว น้ำตาท่วมสนามบินนะ กว่าที่มันจะไปเรียนเมืองนอก กว่าที่มันจะไปสร้างสมตัวมันมา มันต้องไปศึกษามา ไปศึกษา ถ้ามันมีวุฒิภาวะ มันเอาตัวรอดได้ มันก็ได้ความรู้มา บางคนไปศึกษาแล้วเขาเอาตัวรอดไม่ได้ จิตใจของเขาอ่อนแอ เขาไปใช้ชีวิตที่เมืองนอก เขากลับมาด้วยความล้มเหลว นี่ไง มันยังมีอย่างนั้น เห็นไหม ลูกเราหลานเราก็ต้องมีการศึกษา

นี่ก็เหมือนกัน ไม่ต้องทำอะไรเลย ดูเฉยๆ ปล่อยมันลอยลม แล้วมันจะเป็นคนมีปัญญา มาก ทุกอย่างจะดีไปหมดเลย...มิจฉาทีฏฐิ ผิด

แต่ถ้าเป็นปัญญาบรมสมาธิ แล้วหลวงปู่ดูอยู่ที่ท่านสอนพุทโธ ท่านสอนพุทโธด้วย พุทโธนี่นะ มันเป็นที่พักได้ เช่น เราใช้ปัญญาบรมสมาธิ มันเหนื่อยมันล้า มันเพลีย เราก็มาพุทโธ เสีย ใช้ปัญญาบรมสมาธิจนจิตมันหยุด พอจิตมันหยุด มันดับหมด แบบว่ามันหยุดคิด มันไม่ดับ พลังงานยังมีความรู้สึกอยู่ แล้วทำอย่างไรต่อ ทำอะไรไม่ได้ เราก็พุทโธต่อเนื่องไป

พุทธานุสติเป็นกรรมฐาน ๔๐ ห้องที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นธงนำในการ ทำความสงบ แล้วท่านให้พวกเราทำ แล้วทำไมเราไม่ใช้ล่ะ ทำไมธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้า เราไม่เอามาใช้ให้เป็นประโยชน์ล่ะ แล้วเราบอกว่าเราเป็นลูกศิษย์ไง

แต่ถ้าเป็นปัญญาบรมสมาธิ มันเป็นนิสัยของพุทธะ นิสัยของพุทธจริต มีปัญญา เราก็ ใช้ปัญญาไป มันก็ไม่เสียหาย แต่เราต้องเข้าใจว่าปัญญาอย่างนี้คือปัญญาหยุดคิด ปัญญา หยุดไม่ให้เราฟุ้งซ่าน ปัญญาหยุดไม่ให้เราเอาความคิดมาแผดเผาตัวเราเอง มันก็เป็นเท่านี้ หยุดคิด หยุดคิดขึ้นมา พอหยุดแล้วมันก็เป็นสมาธิ ถ้ามีสติปัญญาต่อไปมันก็ต่อไป

นี่พูดถึงข้อที่ ๑. “ขณะที่ผมดูจิตนั้นจะมีการเผลอตามอนุมิตเกิดขึ้น ควรแก้ไขอย่างไร”

ควรแก้ไขอย่างไร ก็ใช้ปัญญา ถ้าใช้ปัญญาบรมสมาธินะ ถ้าพุทโธก็พุทโธชัดๆ มันจะ กลับมาเอง เพราะนิมิตเราไม่ต้องการไง เพราะอะไร เพราะในทางอธิธรรมเขาจะบอกว่าพวก พุทโธพวกนี้จะติดนิมิต นิมิตมันจะเกิดขึ้น

นิมิตมันจะเกิดขึ้นต่อเมื่อจิตมันมีจริตนิสัย บางคนสงบเฉยๆ ไม่เกิดนิมิตก็ได้ ถ้าบอกว่า มันติดนิมิต ในเมื่อนิมิตมันเกิดขึ้น คนเรามีจริตนิสัย คือว่าคนเราเป็นโรคอย่างใดก็ต้องแก้ไขโรค นั้น ถ้าคนเรามีนิมิตอย่างไร เราก็พุทโธไว้ให้มันข้ามพ้นไป มันต้องแก้ไขไง คนแขนคอกก็ต้องทำ ให้มันแขนตรง คนขาเป๋ก็ต้องทำให้คนขาตรง

มันมีอะไรที่เราเป็นที่ยึดมั่นไม่ปกติ เราก็ทำให้กลับมาเป็นปกติตามแต่คนที่เป็น แล้วคนที่ไม่ เป็นก็ไม่ต้องทำไง เราแขนไม่คอก เราขาไม่เป๋ เราจะไปตัดอะไร ก็มันสมบูรณ์อยู่แล้วไง นี่ไง คนที่ไม่เห็นนิมิตก็คืออย่างนี้ไง คนที่บางทีสงบเฉยๆ ไม่เห็นนิมิตเพราะเขาไม่มีสิ่งผิดปกติใน

ร่างกายเขา คือเขาไม่มีสิ่งใดผิดปกติในจิตใจเขา เขาก็ไม่มีสิ่งใดที่มันจะมาหลอกลวง มันก็เป็น
สัจจะ

ทีนี้เวลาใครทำไปมันก็อยู่ที่บุคคลคนนั้น บุคคลคนนั้นที่ว่ามีความบกพร่องอย่างใดมันก็จะ
แสดงออก เพราะการทำความเข้าใจคือมันเป็นปกติ คือทำจิตตั้งมั่น จิตปกติ
สัมมาสมาธิคือความตั้งมั่น คือความสมบูรณ์ของจิต เราพยายามทำความเข้าใจของมัน ถ้า
ใครมีความบกพร่องสิ่งใด มันก็จะเต็มเต็มตรงนั้นๆ แต่ถ้าใครบกพร่องสิ่งใด มันก็แสดงออก
แสดงออก เราก็แก้ไข การแก้ไข

จะบอกว่า “พุทโธแล้วจะเกิดนิมิต”...ไม่ใช่

มันเป็นเพราะจิตมันเป็นอย่างนั้น เป็นเพราะคนเป็นอย่างนั้น เพราะบางคนพุทโธมา
ปนกับเราเยอะแยะ “หลงพอ ไม่เคยเห็นอะไรเลย” แล้วเขาก็เข้าใจว่าเราภาวนาไม่ดี คนนั้นก็
เห็นนิมิต เราไม่เห็นอะไรเลย เยอะ แต่คนเห็นก็เยอะ แต่คนไม่เห็นมากกว่า ใ้ที่ไม่เห็นอะไรเลย
เยอะมากเลย เพราะมันสงบไปเฉยๆ หรือว่าบางทีก็ไม่สงบก็ต้องสู้กัน แต่ถ้าสงบก็สงบเฉยๆ

คือเราจะบอกว่า มันไม่ใช่วิธีการภาวนาอะไรหรอก มันเป็นจิตนิสัย เป็นเวรเป็นกรรม
ของจิตดวงนั้นนะ จิตดวงที่เป็นมันมีอาการของมัน จะทำอะไรก็เป็น

เพราะอธิธรรมมาหาเราเยอะ เกี่ยวกับนิมิตนี้ เขากำหนดรู้ตัวทั่วพร้อมมันก็เกิดนิมิต
เหมือนกัน ถ้าคนมันจะเกิด มันก็คือมันเกิด เพราะแขนมันคอก มันก็ต้องคอกอยู่อย่างนั้นนะ
เอ็งจะไปทำวิธีไหนมันก็คอก แล้วทำให้มันตรง ดัดเสียให้มันตรงก็จบ มันไม่ใช่อยู่ที่วิธีการ มัน
อยู่ที่จิตมันเป็น แต่ถ้าคนเป็นมันทำได้มันก็ทำได้ นี่พูดถึงนิมิตนะ

เพราะว่าเขาพยายามจะพูดให้ไขว้เขวไป “ให้พวกพุทโธเป็นสมณะ แล้วติดนิมิต”

แล้วพวกสมณะนี่คนกลัวมาก แต่มันไม่เข้าใจเลยว่าทำให้จิตเป็นปกติ ทำให้จิตเป็น
สัมมาสมาธิตั้งมั่น คนเราต้องร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ จะทำอะไร นักกีฬา ความฟิตสำคัญ
ที่สุด จะเล่นกีฬอะไรก็แล้วแต่ จะเล่นกอล์ฟ เล่นอะไรก็แล้วแต่ เขาต้องมาฟิตร่างกายเขาให้
แข็งแรง มันไม่น่าเชื่อว่า จะกีฬาทุกชนิดเลย เขาต้องฟิ้นฟูร่างกายเขาก่อน แล้วอย่างอื่นนั่นที่
หลัง

นี่เหมือนกัน ในการประพฤติปฏิบัติ จิตต้องเป็นสมาธิก่อน ถ้าจิตไม่เป็นสมาธิ เป็นโลกียปัญญา คือสามัญสำนึกของเรา เป็นเรื่องวิทยาศาสตร์ เป็นธรรมะไม่ได้ ธรรมะต้องจิตสงบก่อน แล้วสงบมันจะเป็นนิमितเป็นอะไรไปก็เป็นอีกกรณีหนึ่ง

ที่นี้พออีกกรณีหนึ่ง เวลาคำถามใจ “ผมไปฟังเทศน์ของหลวงปู่ดุลย์ผ่านทางยูทูบโดยลูกศิษย์เขาบรรยาย”

พอบรรยายขึ้นไป ใครรับผิดชอบล่ะ เวลาถ้าผิดพลาดขึ้นมาก็บอกว่า เอ็งไปฟังผิดพลาด เอ็งฟังไม่เข้าใจ

ไม่มีใครรับผิดชอบหรอก เพราะเขาเสนอมาในทางสาธารณะ แล้วเราก็ไปศึกษากัน แล้วสุดท้ายทำอะไรไปแล้วใครจะรับผิดชอบ

“๒. ผลที่เกิดจากการดูจิตนั้นทำให้สามารถดับอารมณ์ความรู้สึกได้เร็วขึ้นใช่ไหมครับ”

เราย้ายอารมณ์ เราย้ายอารมณ์หนึ่งไปไว้ที่อารมณ์หนึ่ง มันไม่ใช่พุทโธๆ หรือปัญญาอบรมสมาธิ จิตมันสงบมาโดยข้อเท็จจริง แต่เราดูจิต เราย้ายอารมณ์ สร้างอารมณ์ใน ที่เราบอกว่าการสร้างอารมณ์ เราย้ายอารมณ์หนึ่งไปอยู่อารมณ์หนึ่ง อารมณ์ว่างๆ

แต่ถ้าเวลาเราภาวนาพุทโธ อู้ฮู! มันเครียด มันตึงเครียด พุทโธไม่ได้เลย มันต่อต้าน แต่ถ้าดูจิต ปล่อยมันไหลไปเลย มันสบาย...หมาเฝ้าบ้าน หมาเวลามีใครให้อาหารมัน มันกระดิกหางไปหาเขาเลย มันกระดิกหางเลย ถ้าใครมีเนื้อมานี้กระดิกดี๊ๆ เลย ถ้ายังมีขนมหวานมา กระดิกไปเลย

หมาไม่ใช่เรา อารมณ์นั้นเป็นสมาธิหรือ ดูเฉยๆ ให้มันหายไปนั้นเป็นสมาธิหรือ

เป็นสมาธิมันต้องมีสติ เรามีสติ เราพุทโธๆ หรือใช้ปัญญาอบรมสมาธิ มันมีสติพร้อมนะ เวลามันปล่อย มันเริ่มแว้งว้าง อู้ฮู! มันเบา พอมันเบาขึ้นมา มันเบาก็ยังไม่มีสมาธิ พอมันเบาขึ้นมา มันรู้เท่านั้น พุทโธจนพุทโธไม่ได้เลย มันเป็นตัวมันโดยข้อเท็จจริง โอ้โฮ! มหัศจรรย์นะ มันรู้หมดใจ เหมือนอากาศร้อน เราก็รู้ว่าร้อน เวลาอากาศเย็น เราก็รู้ว่าเย็น อากาศมันเปลี่ยนแปลง เราก็รู้ว่าอากาศมันเปลี่ยนแปลง นี่ไง ถ้ามันเป็น มันต้องเป็นแบบนี้

ที่นี้เขาบอกว่า “การดูจิตมันสามารถดับอารมณ์ความรู้สึกได้เร็วขึ้น”

เพราะว่าใช้การดูจิต การต่าง ๆ เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นนะ มันเป็นอุบาย มันเป็นเทคนิคอันหนึ่ง แต่ถ้ามันเป็นเทคนิคอันหนึ่ง เราคิดว่าอย่างนี้ ใช้การดูแบบพลังแฝง การดูแบบไม่รับรู้ เราคิดว่าสะดวกสบาย แต่ในการดูของหลวงปู่ดุลย์ ท่านดูด้วยสติด้วยปัญญา การดูโดยต้องการผลงาน การดูเพื่อเป็นสมบัติของเรา ความดูมันแตกต่างกัน มันแตกต่างกัน

แล้วถ้ามันดูแล้วมันดับอารมณ์ได้ง่าย ๆ คนที่ไม่เอาไหน คนที่พลังแฝง พอหามันเฝ้าบ้าน มันออกไปเที่ยวเล่นของมัน มันบอกว่าทำอย่างนี้มันเร็ว

มันจะเร็วมันจะช้านะ อยู่ที่ความชำนาญ ถ้าชำนาญ มันทำได้มันก็คือทำได้ ถ้าทำไม่ได้มันจะเสียหาย เราบอกเลย มันจะเสียหาย

“๓. ในขณะที่ดูจิต เกิดความว่างขึ้น ความว่างนี้ยังเป็นไตรลักษณ์อยู่ใช่ไหมครับ จากเหตุคือการดูจิต และผลคือจิตรู้ทันอารมณ์เร็วขึ้น เป็นการปฏิบัติภาวนาที่ถูกต้องหรือไม่”

มันจะเป็นไตรลักษณ์ที่ไหน ว่าความว่างนี้มันเป็นไตรลักษณ์ไหม...มันขำนะ

ไตรลักษณ์ ดูลิ มันต้องรู้จริงเห็นจริง แล้วมันแปรสภาพให้รู้จริง ถ้าเป็นไตรลักษณ์จริงๆ นะ เห็นกาย ใจโธ! เห็นกาย เวลาจิตสงบแล้วเห็นกายมันก็มีหัตถ์จรรย้อยู่แล้ว แล้วพิจารณา มันจะยื้อกัน แต่เวลาพิจารณาไปแล้วมันแปรสภาพไป วิภาคะคือแยกส่วนขยายส่วน

เวลาครูบาอาจารย์ท่านตั้งกายขึ้นมา พิจารณาไปแล้วมันมุมนัน พัง มันเนา มันย่อยสลาย มันอะไรไป นั่นนะคือไตรลักษณ์ ไตรลักษณ์คือมันเปลี่ยนแปลง ไตรลักษณ์คือการตั้งอยู่ไม่ได้ ไตรลักษณ์คือลักษณะ ไตรลักษณ์ พระไตรลักษณ์ เวลาพิจารณาไป ถ้ามันรู้จริงเห็นจริงมันจะเป็นอย่างนั้น

ไอนี้เขาบอกเขาดูจิตมันว่าง พอว่าง อารมณ์ว่าง แล้วใครรู้ไตรลักษณ์ ไม่มีใครรู้ว่าไตรลักษณ์ แต่เราเอาชื่อไตรลักษณ์มาสวมใส่ว่ามันเป็นไตรลักษณ์หรือไม่

มันไม่เกี่ยวกันเลย มันอยู่คนละมิติเลย เพราะอะไร เพราะนี่ดูจิตเฉย ๆ มันไม่มีเหตุมีผล เอาอะไรมาเป็นไตรลักษณ์ ใจที่มันเป็นความว่าง ว่างก็หมาเฝ้าบ้านมันไปเที่ยวไป หมามันนั่งอยู่

หน้าบ้านมันก็มีหมาอยู่ตัวหนึ่ง เวลาหมามันออกไปเที่ยวเล่น ตรงนั้นก็ว่าง หน้าบ้านที่หมามันนั่งอยู่ มันไม่มีหมาแล้ว อ้าว! หมามันนั่งอยู่นั่นก็เห็นหมาไซ้ไหม เดินไปเห็นสบายใจ หมามันเฝ้าเราอยู่ พอเดินมา อ้าว! หมาไม่อยู่ หมาหายไปแล้ว ว่าง...มันเป็นอะไรล่ะ

นี่พูดถึงว่า ความว่างก็คือความว่าง ความว่างต้องมีสติ เพราะคำว่า “ความว่าง” นะ เวลาปฏิบัติก็ปฏิบัติเพื่อความว่าง ความว่างมันคืออะไร มันว่างของใคร เพราะความว่างเป็นมิจฉาทิฏฐิเยอะเยอะไป คำว่า “มิจฉาทิฏฐิ” มันคือขาดสติ ขาดสติ ขาดผู้รับรู้

แต่ถ้ามันเป็นสัมมาทิฏฐิ มันว่าง มันแจ้งว่าง มันมีสติ มีผู้บริหาร มีผู้จัดการ มีคนเป็นเจ้าของ นี่จิตของเรา จิตของเรา สมาธิเกิดจากจิต แล้วถ้ามันสมาธิของเรา เรามีสติพร้อม มันถึงเป็นสมาธิของเรา

สมาธิ ชื่อของสมาธิ ศักขามานี่ชื่อของสมาธิ แล้วเราก็สร้างอารมณ์ขึ้นมา แล้วก็ใส่ชื่อมันเข้าไปว่าอย่างนี้เป็นสมาธิ แล้วเป็นสมาธิแล้ว ถ้ามันพิจารณาไปแล้วเป็นไตรลักษณ์อีกด้วย นี่พอเป็นไตรลักษณ์ขึ้นมา ถ้าเป็นไตรลักษณ์นะ ไตรลักษณ์ไซ้ไหม พิจารณาแล้ววิภาคะ จบแล้ว นี่เป็นโสดาบันแล้วนะ ถ้าเห็นไตรลักษณ์ ลักษณะ เห็นลักษณะความเปลี่ยนแปลง มีความเข้าใจ มีความรู้ โสดาบันแล้ว แล้วมันมาจากไหนล่ะ

เรื่องดูจิตก็ส่วนดูจิต ที่นี้ดูจิตมันจบไปแล้วรอบหนึ่ง ที่นี้ไปเข้ายุทูป จะพินดูจิตไง จะพินดูจิต

ดูจิตเป็นของหลวงปู่ดุลย์ หลวงปู่ดุลย์ เราเห็นด้วย ที่นี้มันบังเอิญ ใ้ฉันมันเป็นกรณีที่ว่ามันเป็นกรณีสังคม เพราะว่าผู้ถามเข้าไปดูในยูทูป ไปเห็นในนั้นขึ้นมา แล้วก็ไปเห็นแล้วชอบใจก็ปฏิบัติ ปฏิบัติเสร็จแล้วก็เขียนมาถามเรา แต่ไม่ได้คิดหรอก คนเราไม่อยู่ในเหตุการณ์ไง อย่างเช่นผู้เฒ่าผู้แก่ที่สมัยสงครามโลกเขาจะเห็นภัยของสงครามนะ ตอนนี่ที่เกาหลีใต้ เวลาเขาพูดถึงทหารญี่ปุ่นเอาผู้หญิงไปเป็นโสเภณี คนที่ออกไปเป็นพยานยืนยันอายุ ๘๐-๙๐ ยังเหลืออยู่หลายสิบคน เขาจะไปสัมภาษณ์ว่าตอนที่ญี่ปุ่นเขาเกณฑ์ไปบำเรอพวกกองทัพ มีความทุกข์ความทรมานลำบากลำบากแค่ไหน นี่เขายังสัมภาษณ์อยู่นะ

นี่ก็เหมือนกัน ขณะที่เกิดเหตุการณ์ตอนที่เรารู้เรื่องการดูจิต ถ้าตอนนั้นใครอยู่ในเหตุการณ์ เขาก็เข้าใจได้ เหมือนคนอยู่ท่ามกลางสงคราม มันจะเห็นการรบ เห็นความ

กระทบกระทั่งต่อกัน ความลำบากลำบากของเรา แต่พอมันช่วงพ้นสงครามไป ไอ้คนที่อยู่ในสงครามนั้นมันก็จะฝังใจมาก เห็นโทษเห็นภัย ไอ้คนที่ไม่ได้อยู่ในสงครามนั้นก็คิดว่า “ไอ้พวกที่พูดว่าลำบากลำบาก เขาพูดโดยไม่มีเหตุผล มันจะลำบากลำบากที่ไหน เราก็สุขสบายอยู่ที่นี่ ทุกอย่างก็สมบูรณ์”

คือคนที่ไม่อยู่ในเหตุการณ์มันมีความคิด ไม่มีประสบการณ์อย่างนั้น ไม่เห็นข้อเท็จจริง มันไม่สะท้อนหัวใจ แต่คนที่อยู่ในเหตุการณ์มันสะท้อนใจ มันจะฝังใจ นี่มันเป็นผลของวิญญู เพราะกาลเวลามันเคลื่อนไปแล้ว พอเคลื่อนไปแล้ว กลับมาอีกแล้ว อยู่ในยุทูปอีกแล้ว มาอีกแล้ว ดูจิตมาอีกแล้ว

พอพูดไปมันสะท้อนใจ เพราะศาสนาพุทธก็อยากให้คนที่ศึกษาแล้วต้องมีการปฏิบัติ เวลาปฏิบัติไปแล้ว ทุกคนก็จะชวนชวาย จะหาแนวทางปฏิบัติของตน แล้วเวลาปฏิบัติไปแล้ว ปฏิบัติแล้วมันไม่ประสบความสำเร็จ เวลาที่มีใครเสนอแนวทางใดมันก็อยากไป แล้วอยากไป นี่ดูจิตอีกแล้ว เราบอกว่าเหมือนหมาเฝ้าบ้าน จบ

ถาม : เรื่อง “อดุตา หิ อดุตโน นาโถ” ตนแลเป็นที่พึ่งของตนในทางธรรม”

ตนแลเป็นที่พึ่งของตนนี้มีทั้งคิดในทางธรรมและทางกิเลสใช้ไหมคะ ท่านอาจารย์ อธิบายให้ฟังด้วยค่ะ กราบขอบพระคุณ

ตอบ : อดุตา หิ อดุตโน นาโถ มันมีแต่ในทางของธรรม ในทางของกิเลสไม่ต้อง อดุตา หิ อดุตโน นาโถ หรือก มันมีของมันอยู่แล้ว มันมีของมันอยู่แล้ว แล้วมันก็จะชักลากให้เราไปกับมันอยู่แล้ว

อดุตา หิ อดุตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

แต่ทางโลกเขา เขาต้องมีหมู่มีคณะเป็นคนพึ่งพาอาศัย ถ้าคนพึ่งพาอาศัย ถ้าเรามีบุญกุศล มันก็พึ่งพาอาศัย น้ำใจใจ ถ้าใครสร้างบุญกุศลมา เขาเรียกมีอำนาจวาสนา ดูสิ ในสมัยโบราณ ผู้ที่ก่อร่างสร้างตัวขึ้นมาจนเป็นกษัตริย์ จนเป็นจักรพรรดิขึ้นมา มาจากคนทุกชั้นคนจนมาจากชาวนา มันก็มี เห็นไหม ทำไมเขาทำของเขาขึ้นมาได้ขนาดนั้นละ นี่พูดถึงว่าถ้าเขามีอำนาจวาสนาบารมี นั้นในทางธรรมๆ

ฉะนั้น ในทางกิเลส คนเราเกิดมาอยู่ในเมือง อยู่จนมีสถานะเป็นกษัตริย์ มีสถานะเป็นเจ้าขุนมูลนาย ทำให้ลุ่มจมไปเยอะเยอะไปหมด ในทางกิเลสมันทำลายทั้งนั้นนะ **อดตา หิ อดตโน นาโก** ที่ไหน

ฉะนั้น **อดตา หิ อดตโน นาโก** ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ตนมีสติปัญญา อันนี้มันเป็นคุณธรรม มันเป็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันยอธรรมเลย ยอธรรมเพราะอะไร เพราะเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่โคนต้นโพธิ์ โคนต้นโพธิ์ นั่งอยู่องค์เดียว **อดตา หิ อดตโน นาโก** ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

เวลาเกิด เกิดมาคนเดียวนะ ตกนรกอยู่คนเดียวก็ไปคนเดียวนะ เวลาทำสิ่งใดไปคนเดียวทั้งนั้นนะ แต่เราเกิดเป็นมนุษย์ เป็นสัตว์สังคม เราก็อยู่ในสังคม สังคมที่มันดีงาม เราช่วยเหลือเจือจานกัน การสร้างอำนาจวาสนาบารมีไว้

แต่ถ้าเอาความจริงๆ เวลานั้นสมาธิภาวนาก็ต้องตัวใครตัวมัน นั่งอยู่ด้วยกันบนศาลา ถ้าจิตของใครสงบก็สงบ จิตใครมีปัญญาก็เป็นปัญญา มันก็เกิดขึ้นจากความเป็นจริงของเรา **อดตา หิ อดตโน นาโก** ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

ทีนี้ถ้าตนไม่เป็นที่พึ่งแห่งตน ตนหวังพึ่งคนอื่นหมดเลย แสวงหาครูบาอาจารย์ แสวงหาไว้เป็นที่พึ่งอาศัย ขอนิสัย ท่านคอยชี้คอยแนะเรา ไปหาครูบาอาจารย์แล้วก็ไปนอนเบาะเลย ให้อาจารย์คอยดูแลตลอดเลย เห็นไหม ตนก็ไม่เป็นที่พึ่งแห่งตนสิ

ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน แต่เราไม่มีอำนาจวาสนา เราก็แสวงหาครูบาอาจารย์นี้แหละ แสวงหาครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์แนะนำสิ่งใดต้องมีเขาวนปัญญา ท่านชี้ขุมทรัพย์ให้เราใช้ไหม เวลาท่านชี้ขุมทรัพย์ให้เราแล้วเราก็ไปตีขยายความ วิเคราะห์วิจัยเพื่อให้เกิดปัญญาของเรา ถ้ามันเกิดปัญญาของเรา ปัญญาอันนั้นมันจะทำให้เรามีหลักมีเกณฑ์ขึ้นมา ถ้ามีหลักมีเกณฑ์ มันก็เป็นคุณสมบัติของเรา นี่ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

เขาบอกว่า ตนเป็นที่พึ่งแห่งตนเป็นได้ทั้งสองทางใช้ไหม ทั้งทางธรรมและทางกิเลส

โอ้โฮ! ถ้าเป็นที่พึ่งแห่งตน พอกิเลสมันขึ้นมา มันพุงขึ้นมา แล้วก็เหวี่ยงขึ้นมาแล้วไปตามมันนะ เป็นที่พึ่งแห่งตนมันก็เหลวไหลไป

กิเลสมันต้องดับ กิเลสต้องตัดทิ้ง เพราะถ้าเรารู้ว่าเป็นกิเลสใช้ไหม อเสวนา จ พาลานํ ปณฺหิตานญฺจ เสวนา

อเสวนา เราไม่คบคนพาล เราไม่คบกิเลสค้นหาความทะยานอยาก เราคบ บัณฑิต บัณฑิตคือธรรม ถ้าบัณฑิตคือธรรมก็ อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ เราคบธรรม เรา คบสัจธรรม เราคบธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เรามีธรรมเป็นที่พึ่ง ถ้าเราแสวงหาอย่างนี้ เวลากิเลสแล้วพยายามดับ กิเลสมันมา พยายามให้มันมอดมัน ไหม้ไป ดับมัน อย่าให้มันเกิดขึ้นมากับเรา

ถ้า อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ของกิเลส ก็ไปหมดเลย นี่ความคิดใจ ความคิดความเห็น ของคนมันเห็นได้ เพราะความคิดของคน ความคิดเวลามันเกิดขึ้นมา เราก็คิดว่าอะไรจะเป็น ประโยชน์ อะไรจะไม่เป็นประโยชน์ แล้วบางทีกิเลสมันเข้มข้นกว่า เราก็คิดว่าอย่างนี้คิดถูก แล้ว พอมันละเอียดเข้าไป เวลาภาวนา มีอย่างหยาบ อย่างกลาง อย่างละเอียด

เวลาอย่างหยาบๆ หยาบๆ ปัญญาของเราเนี่ยหยาบๆ มันหยาบๆ ทางธรรมนะ ธรรมที่สูง กว่าเห็นว่าเราหยาบ แต่ถ้าในทางสามัญสำนึกในโลกไม่หยาบ เพราะปัญญากว่าที่จะสร้าง ขึ้นมา เชาวน์ปัญญาสำคัญมากเลย เราก็มีสติมีปัญญาของเรา แต่มันเป็นปัญญาทางโลกใจ ปัญญาทางโลกก็ปัญญาของเราละ ฟุ้งฟุ้งใครจะหิวภัยของเรา แต่มันไม่ละเอียดเข้ามาถึง สะเทือนหัวใจได้

ปัญญาที่เราทำ เราภูมิใจ เราภูมิใจปัญญาของเรา เราภูมิใจในหน้าที่การงานของเรา เราภูมิใจในการทำงานที่ประสบความสำเร็จ เราภูมิใจ แต่ไปหาครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์ บอกนั่นปัญญาทางโลก ถ้าปัญญาทางธรรมนะ หยุตหมด

“อ้าว! หยุตแล้วจะเอาอะไรกิน หยุตแล้วจะมีหน้าที่การงานอย่างไร”

หยุตหมด นั่งเฉยๆ เอาให้อยู่ นี่ไง มันละเอียดขึ้นมาแล้ว นั่งเฉยๆ เวลาอาบเหงื่อต่างน้ำ ทำงานก็ว่าทุกข์ว่ายาก ว่าลำบากลำบาก นั่งเฉยๆ หายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ ทำไม่ได้ เหมือนกัน นี่ไง มันละเอียดแล้ว ละเอียดขึ้นมา

แล้วถ้าเป็นปัญญาภายใน ที่ว่าเวลามรรคมันเคลื่อน เวลาปัญญามันหมุนตัวๆ โอ้ย! มหัศจรรย์กว่านี้เลย นั่นแหละ อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ของจริง

แต่ถ้าเป็นทั้งทางธรรมและทางกิเลส

ไม่ใช่ ทางกิเลสไม่ต้องไปส่งเสริมมัน ในทางกิเลสไม่ใช่ **อดตา หิ อดตโน นาโถ** มันเหยียบย่ำอยู่แล้ว มันเหยียบย่ำ มันเหยียบย่ำเพราะอะไร ครอบครัวของมารไ้ ครอบครัวของมาร เห็นไหม “มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา เราจะไม่ดำริถึงเจ้า เจ้าจะเกิดบนหัวใจของเราไม่ได้อีกเลย” นี่เป็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

“มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา เราจะไม่ดำริถึงเจ้า เจ้าจะเกิดบนหัวใจของเราไม่ได้อีกเลย” นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเยาะเย้ยพญามารนะ

แล้วเราจะบอกว่า **อดตา หิ อดตโน นาโถ** มารกับเราจะพึงพิงกัน...มันตรงข้ามนะ มันตรงข้ามกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเยาะเย้ยถากถาง ไม่คบมันเลย

แต่ของเรา นี่พูดถึงว่าความเห็นของเรา ความเห็นของผู้ถาม เพียงแต่ที่เราพูดให้เห็นชัดเจนไง ไม่ได้ตำหนิไม่ได้ติเตียนใคร เพราะความคิดของคนมันมีหยาบ มีกลาง มีละเอียด แล้วกิเลสของคนถ้าเข้มข้นขึ้นมา มันเปี่ยงเบนไง มันบังเงาไง มันเอาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นอาวุธของมันไง แล้วมาทำร้ายเราไง

แล้วเวลาพูดก็พูดเป็นธรรม พอเป็นธรรม เราก็ซาอ่อนเลย ก็ใส่ชื่อไง ใส่ชื่อสติ ใส่ชื่อสมาธิ ใส่ชื่อปัญญา แต่ความจริงมันเป็นเปรตหมดเลย มันเป็นเปรต เปรตชื่อสติ เปรตชื่อสมาธิ เปรตชื่อปัญญา แล้วเราเชื่อมันไหม เราเชื่อเพราะเราเป็นชาวพุทธไง พอชื่อมัน โอ้โฮ! ถ้าชื่อกราบเลย เพราะเราต้องการ เราแสวงหาอย่างนี้ แต่ไม่รู้หรอกว่าเปรตมันใช้ชื่อนี้ นี่ไง กิเลสมันบังเงา

แต่ถ้าเป็นความจริงของเรา เราศึกษาของเรา สมาธิเป็นสมาธิ ชื่อสมาธิ ชื่อสติ ชื่อปัญญา แต่เวลามันเป็น อ้อ! อ้อ! สติมันยับยั้งหมดเลย มีสติเท่าทัน มีสมาธิ อู๋! ร่มเย็นเป็นสุข โอ้ย! มีปัญญาทะลุปรุโปร่ง อู๋! ถ้ารู้อย่างนี้ปฏิบัติตั้งนานแล้วละ นี่ถ้ามันเกิดปัญญา แต่ถ้ามันเสื่อมก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง

ถ้าซื้อกับข้อเท็จจริงอันเดียวกัน เราก็เข้าใจได้ แต่ถ้าเรายังอ่อนแออยู่อย่างนี้ มันเป็นเปเรต มันเป็นกิเลสค้นหาความทะยานอยาก มันหยาบๆ มันหนานัก แต่มันใช้ซื้อไง ใช้ซื้อศีลสมาธิ ปัญญา ใช้ซื้อธรรมแล้วแอบอ้าง แล้วเราศึกษาธรรมมาๆ เราก็จำแต่ชื่อมัน เราถึงไม่รู้จักตัวมัน เราก็เลยยอมจำนนกับมัน

แต่ถ้าครูบาอาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติแล้ว ชื่ออย่างนี้ คุณสมบัติเป็นอย่างไร ถ้ามันคุณสมบัติไม่ใช่ แสดงว่าแอบอ้าง ถ้ากิเลสมันรู้ทัน เออ! ฉันทไปแล้ว รู้ทันฉันก็หลบแล้ว พอหลบไปก็จบ แต่มันต้องคนรู้เท่าทัน นี่ไง กิเลสมันร้ายอย่างนี้

ชาวพุทธเราที่ยังหาจุดยืนไม่ได้ก็เพราะอันนี้ เพราะจิตใจเรายังไม่ได้ **อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ** จริง คือเรายังไม่ได้เห็นศีล สมาธิ ปัญญาจริง เราก็เลยเชื่อสิ่งที่จอมปลอมที่หลอกลวงแล้วแอบอ้างซื้อธรรมะ แต่ถ้าเราทำได้จริง เราเห็นได้จริงนะ เราจะรู้เท่า แล้วสิ่งนี้จะหลอกลวงเราไม่ได้ ถ้าหลอกลวงเราไม่ได้จะเป็น **อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ** ตามความเป็นจริง เอวัง